

Terminologia juridiko-administratiboa, Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzuan: arazo nagusiak

ERREA, Inma

Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzuko itzultzailea

Sarrera data: 2011-03-11

Onartze data: 2011-06-24

Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzuaren ibilbideak eta eguneroko jardunak zuzeneko eragina dute terminologia-arazoei heltzeko eran. Aldi berean, udal baten zerbitzura egoteak eta administrazio-jardunean gertatzen ari diren aldaketa eta berrikuntzek ere eragiten diote.

Bestetik, erakundeetako itzulpen-zerbitzuek arazo eta irtenbide asko partekatzen ahal dituzte terminologiaren eta espezializazio-hizkeren arloan, eta horregatik artikulugileak horien arteko komunikazioa areagotzea proposatzen du.

Hitz-gakoak: udal-terminologia, estandarizazioa, bateratze-arazoak, espezializazio-hizkerak, komunikazioa, baliabide terminologikoak

La trayectoria del Servicio de Traducción del Ayuntamiento de Pamplona, su dinámica de trabajo, el hecho de estar al servicio de una entidad local y las innovaciones introducidas en la actividad administrativa influyen en el tratamiento de la problemática terminológica.

Por otra parte, dado que en el ámbito de la terminología existen muchos problemas y soluciones comunes a todos los servicios de traducción institucionales, la autora propone incrementar la comunicación entre ellos.

Palabras clave: terminología local, standarización, problemas de unificación, hablas espezializadas, comunicación, recursos terminológicos.

Le mode de fonctionnement du Service de Traduction de la Mairie de Pampelune, sa dynamique de travail, le fait d'être au service d'une collectivité locale et les innovations apportées à l'activité administrative ont une influence sur le traitement de la problématique de la terminologie.

Par ailleurs, étant donné que dans le domaine de la terminologie de nombreux problèmes et leurs solutions sont communs à tous les services institutionnels de traduction, l'auteur propose que l'on établisse entre eux une meilleure communication.

Mots-clés : terminologie locale, standardisation, problèmes d'unification, vocabulaires spécialisés, communication, ressources terminologiques

The track record of Iruñea-Pamplona City Council's Translation Service and its everyday activities have had a direct impact on the way terminology problems have been tackled. At the same time, the fact that it is a municipal service plus the changes and innovations taking place in administrative work have also made their effects felt.

On the other hand, the translation services of the institutions could have many problems and their corresponding solutions in the area of terminology and specialized language in common, and that is why the author of the paper proposes that communication among the institutions be intensified.

Keywords: municipal terminology, standardisation, unification problems, specialized language, communications, terminology resources

Sarrera

Hitzaldi honen helburua da azaltzen saiatzea nola heltzen diogun Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzuan terminologiaren arazoari. Hori egiteko, alabaina, alde zuzenetik hainbat kontu argitu behar direla uste dut.

Hasteko, agerikoa den gauza bat azaldu nahi dut. Ni itzultzailea naiz, eta hemen itzultzaile baten ikuspegitik hitz egingo dut, gaia terminologia bada ere.

Terminologia, itzultzaileontzat, arazoa da askotan, ezinbestean terminologiaren inguruko gorabeherekin topo egiten baitugu, gehienetan nahi gabe. Hitzunek nor bere gisa barneratzen dituzte hizkuntzak, eta aukera egiten dute, hizkuntza bakoitzak eskaintzen dizkieten baliabideen artean. Itzultzaileok hiztun gara hein handi batean, eta hiztun arrunten gisa jokatzeko joera dugu: testu bat itzultzean testu hori geure barneko diskurtsoa baliatuta itzultzen dugu, hau da, gure-gureak diren hitzak, esamoldeak eta ezagutzak erabilia.

Baina itzultzaileok ez gara, soilik, hiztun arruntak, eta, gure hizkuntza-baliabide pertsonalez gain, beste bitarteko batzuk erabili behar ditugu. Eta BEHAR hori azpimarratu nahi dut, BEHAR hori BETEBEHARRA dela esateko. Hitz egokienak bilatu behar ditugu gure itzulpen-lanak egiteko, eta joskera nahiz adierazpide txukun eta argienak ere, eta hizkuntza ahalik eta modu zuzen, egoki eta adierazkorrean erabili behar dugu.

Betebehar horiei eusteko, kontuan hartu behar ditugu, sorburu- nahiz xede-hizkuntzen arau, aukera eta baliabideez gain (gramatikak, hiztegiak eta abar), kasuan kasuko gaiari dagozkion hizkuntza-berezitasunak.

Berezitasun horietako bi ditugu terminoak, hau da «erabileremu baten barruan era unibokoan kontzeptu bakarra izendatzen duen unitate linguistikoak» (Terminologia Hiztegia, 2003) eta espezialitate-hizkerak (jakintza-esparru jakin bateko esamolde eta adierazpideak). Horregatik esan dut itzultzaileok topo egiten dugula terminologiaren inguruko arazoekin, noiz eta jakintza-esparru zehatz bateko testuak itzuli behar ditugunean.

Izan ere, terminologia «*behar bat*» da itzultzaileontzat, «jakintza espezializatuaren irudikapenean, adierazpenean, komunikazioan eta irakaskuntzan zerikusia duten gainerako profesionalentzat» den bezala (Cabré, 2003).

Haatik, hori, terminologia baliatu behar izatea, ez zaie itzultzaile guztiei gertatzen edo, behinik-behin, ez, itzuli behar dituzten testu guztietan. Literatura itzultzaile batek, esate baterako, beste arazo batzuk izango ditu, baina terminologiarekin ez du kasik topo egingo. Zientzia- edo jakintza-gaiak itzultzen aritzen denak, berriz, etengabe heldu beharko die arazo terminologikoei. Eta oso itzultzaile espezializatua bada, agian adar zientifiko jakin bateko terminologiarekin lan egingo du bakarrik.

Horri guztiari dagokiolarik, Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzuan egoera berezia dugu. Hasteko, Zerbitzuko itzultzaileok administrazio-itzultzaileak gara, baina multzo horren barruan udal-itzultzaileen azpimultzoan gaude kokatuta. Eta udal-itzultzaileen artean, gu hiriburu bateko Udalerako egiten dugu lan, hau da, egitura handi eta konplexu samarreko udal baterako. Horrek guztiak ondorioak ditu terminologiaren arloan ere, aurrerago ikusiko dugun bezala.

Ematen du administrazio-itzultzaileen lana testu administratibo eta juridikoak itzultzea baino ez dela. Baina, kasu batzuetan behintzat, mota horretako testuak itzultzen baditugu ere, ez ditugu soilik halakoak itzultzen. Udal-itzultzaileon kasuan, esate baterako, testu juridiko eta administratiboetz gain, beste testu mota asko ditugu itzulgai, arlo eta helburu askotarikoak. Esan dudanaren frogara, aurrerago azalduko dudanarekin bat, Iruñeko Udaleko itzultzaileen egoera eta zereginak.

Gu bezalako udal-itzultzaileok esparru ugari jorratu behar dugunez, terminologiari eta espezialitate-hizkerei buruz ditugun beharrak konplexuak dira. Etengabe aritzen gara esparru batetik bestera pasatzen, hizkuntza-erregistro batetik beste batera, eta testu-mota batetik beste batera. Eta horietan guztietan, kasuan-kasuko arloko termino eta esamolde berarizkoen euskarazko baliokideak bilatu eta eman behar ditugu.

Batzuetan, denbora luzea eman behar izaten dugu ikertzen termino edo esamolde egokia aurkitu arte, baina gure lan-zama handia denez,

horretarako denbora-falta ere nozitzen dugu. Halakoetan, malda gora egiten zaigu euskarazko termino argi edota adostutako bat ez aurkitzea. Adibide bat jarriko dut, terminologia administratiboa eta juridikoarekin zerikusirik ez badu ere: Iruñeko Udalean musikaren arloko testu asko itzultzen ditugu, eta ez dugu aurkitu oraindik arlo horretan gaztelaniaz baliatzen dituzten termino eta esamolde bereziak modu azkar batean formulatzeko manera.

Arazo bera dugu beste hainbat arlotan, eta horien artean, testu juridiko eta administratiboetan. Arlo horretan asko aurreratu da, eta baditugu esku-
ra oso baliabide indartsuak, baina sarri egiten dugu topo desadostasun terminologikoekin, batez ere, arauzko testuei dagokienez, aurrerago azalduko dudan bezala.

Hori egin baino lehen, dena den, Nafarroako hiriburuko Udalean itzulpen-lanek izan duten bilakaeraren berri eman nahi dut, bilakaera horrek terminologiari dagozkien arazoetan zuzeneko eragina duelakoan.

1. Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzua: historia eta zereginak

1.1. Itzulpen zerbitzua, Iruñeko Udalean: bilakaera

1996ko maiatzean, Iruñeko Udalak itzultzaile-lanpostu bat oposizio-lehiaketa bidez betetzeko deialdia egin zuen. Lanpostua betetzeko probak eta lehiaketa urte bereko irailetik azarora egin eta gero, haien ondorioz, ni (Inma Errea), bilakatu nintzen Iruñeko Udalaren historiako lehen itzultzailea.

Baina horrek ez du esan nahi aurretik ezer ez zela itzultzen Nafarroako hiriburuko Udalean. Izan ere, ordura arte garai hartako Kultur Aferen Alorrean kokaturik zegoen Euskara Zerbitzuaren ardura ziren itzulpen-lanak. Iñaki Azkonak, Euskara koordinatzaileak, zeukan ardura hori. Hark egiten zituen itzulpen-lanen parte bat, eta beste bat, Nafarroako Gobernuako itzultzaileei zein kanpoko profesionaleri enkargatzen zien.

Udalbatzaren Osoko Bilkuran euskaraz mintzatzen hasi ziren zinegotzien hitzen aldibereko interpretazioa ere Euskara koordinatzaileak berak egingen zuen.

Horrekin batera, Iruñeko Alkateak, Alkatea Alfredo Jaime zen garaian, ofizial administrari euskaldun bat gaitu zuen herritarrek euskaraz aurkeztutako eskabideak gaztelaniaratzeko, udal-organoek haiek bideratze aldera, eta osoko bilkuretako zinegotzien euskarazko mintzaldien gaztelaniazko itzulpena egiteko, horiek euskaraz eta gaztelaniaz aktetan jasotze aldera (osoko bilkuren aktetan euskaraz parte hartzen dutenen hitzak euskaraz eta gaztelaniaz jasotzen dira, eta gaztelaniaz egindakoak, hizkuntza horretan soilik).

Ni 1997ko urtarrilean hasi nintzen lanean Iruñeko Udaleko itzultzaile gisa, eta handik gutxira sortu zen Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzua, orduko Zerbitzu Orokorretako Alorraren barruan. Alorren izenetan izandako aldaketen ondorioz, Zerbitzua Lehendakaritza Alorrean dago kokaturik orain.

Lehen itzultzailea lanean hastearekin batera, itzulpen-lanen beharra ugaritu egin zen Udalean. Horretan eragina izan zuen 1997. urte hartan bertan Euskara Zerbitzuaren gidaritzapean Iruñeko Udalbatzak Euskarari buruzko Ordenantza onetsi izanak. Ordenantza horrek, batetik, bultzada eman zion elebitasunari Iruñeko Udalean, halako eran non gero eta gehiago ziren herritarrei eskaintzen zitzaizkien agiri elebidunak. Bestetik, Ordenantzaren onspenaren ondorioz edo, Udalari idatziz euskaraz zuzentzen zitzaizkion herritarren kopurua ere handitu zen.

Horren guztiaren ondorioz, urtebete geroago, 1998an, bigarren itzultzailea kontratatu zuen Udalak. Bigarren lanpostu hori 1999ko plantillan finkatu eta urte berean deialdia egin zen. Deialdi haren ondorioz, Patxi de Vicente bihurtu zen Udaleko bigarren itzultzaile finkoa.

2000. urtean, Zerbitzuaren funtzionamendurako beste urrats garrantzitsu bat eman zen: itzulpenari laguntzeko memoria erabiltzen hasi ginen bertan. TRADOS memoria-programa. Harrezkerotik, horrekin ari gara lanean, nahiz eta lan-zamaren ondorioz dugun denbora-falta dela medio ezin izan

dugun garatu horrek eskaintzen dituen abantaila guztiak, eta horien artean, terminologiaren kudeaketarako hain baliagarria den Multiterm tresna. Hori da Zerbitzuaren duen gabezia nagusietako bat.

Bestetik, kontuan hartu behar da Zerbitzua sortu zen unetik beretik itzulpenen eskaerek gora egin dutela etengabe Iruñeko Udalean, testu-motak ere asko dibertsifikatu direlarik. Elebitasunaren erabileran murrizketak izan direnean ere Itzulpen Zerbitzua lanez gainezka egon da, eta dago. Hori dela-eta, bertako itzultzaileon eskaeretako bat beti izan da Zerbitzuan itzultzaile gehiago kontratatzea.

Gure eskaera horren ondorioz, 2006. urtean hainbat hilabetetarako bi itzultzaile gehiago kontratatzea lortu genuen. Kontratu horiek amaitu ostean, beste itzultzaile bat (bi beharrean bakar bat onartu ziguten) kontratatu zuten aldi baterako, 2007. urtean. Lanpostu hori 2009. urtetik dago finkatuta plantillan, nahiz behin betiko betetzeko deialdia egiteke dagoen oraindik.

Aurrekoaz gain, noiz edo noiz, kanpoko itzultzaileei enkarguak egitera jotzen dugu. Halako kasuetan, Zerbitzuko itzultzaileak arduratzen gara gehienetan enkargua egiteaz eta emaitzen zuzenketaz. Baina salbuespenak ere izan badira: Noiz edo noiz Udaleko organo edo bulego batek itzulpenlan bat kanpoan enkargatu izan du, guri ezer esan gabe. Horren ondorioz, egoera desegokiak sortzen dira: jatorrizko testu berak bi itzulpen desberdin izatea, adibidez, edo, terminologiari dagokionez, bete-betean terminotzat jotzen diren hitzen itzulpen diferenteak ematea. Itzulpen Zerbitzuan saiatzen gara horiek ez gertatzeko irizpideak finkatzen eta ematen, baina Udalaren egituraren konplexutasunak galarazten du halako gorabeherak erabat desagertzea.

Aurreko horiek guztiek zuzeneko eragina dute itzultzaileon jardunean terminologiaz bezainbatean, orokorrean, eta terminologia juridiko administratiboari dagokionez, partikularki: hamahiru urtean lan-kopurua izugarri handitu bada ere, eta dibertsifikatu –hala lengoia eta erregistro motei nola agirien eta euskarrien klaseei dagokienez–, Zerbitzuak hiru lanpostu baino ez izateak terminologiaren inguruko lanak behar bezala gauzatzea galarazten du.

1.2. Lan-motak

Lehen esan dut udal-itzultzaileon jardunaren ezaugarria dela mota eta arlo askotako testuak itzultzea. Horren froga da, inolako dudarik gabe, gure Zerbitzuko zereginen zerrenda luzea. Zerrenda horren sailkapena egiten saiatuko naiz hemen.

Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzuak idatzizko itzulpen eta zuzenketa arloan nahiz ahozko interpretazioarenean jarduten du. Esan bezala, Zerbitzuak egiten dituen lanak ugariak eta askotarikoak dira, eta gero eta dibertsifikatuagoak.

Teresa Cabrék dioenez, garai batean, jakintza esku gutxitan zegoen garaian, erraza zen terminologiaren kontrola. Gaur egun, berriz, jakintzaren ekoizpena eta zabalpena ugaltu da eta hura transmititzeko bideak dibertsifikatu dira, eta terminologiari dagozkion zereginak eta kontrola askoz konplexuagoak bilakatu dira. Cabrék berak dio azkar ari direla jakintza espezializatua eta teknologia handitzen eta dibertsifikatzen, eta terminoak ere, haien erritmoari eutsita eraberritu behar direla (Cabré, 2003). Ez dakit zer gertatzen ari den gurea bezalako beste erakundeetan, baina niri Cabréren hitzek gurean gertatzen ari diren zenbait fenomenoren oihartzuna dakarkidate. Izan ere, gure Zerbitzuari egiten dizkieten enkarguek gero eta lan terminologiko handiagoa egitera behartzen gaituzte.

Eta gainera, terminologia-arazoei aurre egiteko modua ere aldatzen ari da. Ez dakit terminoen arazoei heltzea eskatzen diguten lan-moten eremuak inoiz hermetikoak izan diren, iragazgaitzak. Ez dut uste. Baina egun eremu horiek inoiz baino iragazkorragoak dira, eta irekiagoak. Axun Aierbek Administrazioaren iragarkiei buruz hau esan zuen: «Administrazioa idazki diren iragarkiak batzuetan berdin-berdinak dira testu aldetik aldizkari ofizialean eta prentsan; beste batzuetan berriz, aldizkari ofizialean testu osoa agertzen da eta prentsan, aldiz, iragarki horren berri ematen duen beste iragarki laburrago bat.» (Aierbe, 2003). Guk Iruñeko Udalean halako asko ditugu. Baina egoera are askotarikoagoa bilakatzen ari da. Egokitu zaigu inoiz irratian edo telebistan emateko ziren iragarkiak moldatu behar izatea, testu administratiboak abiapuntu hartuta. Eta orain, gero eta gehiago, In-

terneten jartzeko moldatu behar izaten ditugu testuak maiz. Gain-gainean daukagu Egoitza Elektronikaren, Herritar Karpeteren eta halakoen afera. Eta horietan guztietan hainbat eremutako terminoak nahasten dira, eta horien artean ugariak dira esparru administratibo eta juridikokoak. Kontuan hartu behar dugu esparru horrek eskatzen duen zehaztasuna, baina helburu komunikatiboa ere ez dugu ahaztu behar, eta web guneetako komunikatzeko manierak eta euskarriak ugariak eta diferenteak direla ohartuta gaude.

Hizpide ditudan kontuak hobe uler daitezke agian, gure Zerbitzuko arduraren sailkapena baliatuta.

1.2.1. *Idatzizko itzulpenak eta zuzenketak*

1.2.1.1. Itzulpen-lanak

Zerbitzuak egiten dituen idatzizko itzulpen-lanen parte handiena, % 90 baino gehiago, testuak gaztelaniatik euskarara pasatzeko dira. Euskaratzen diren testuak askotarikoak dira, udal-jardunaren esparru diferenteei dagozkie, eta haien euskarriak ere gero eta ezberdinagoak dira. Horri dagokiolarik, Interneten argitaratzeko testuak dira gehien ugaltu direnak azken urteotan.

1.2.1.1.A) Gaztelaniatik euskarara

Hona Iruñeko Udaleko Itzulpen Zerbitzuak euskaratu ohi dituen testuen sailkapen orokor bat:

- **Testu juridikoak eta administratiboak.** Deialdietako oinarriak, ediktuek eta Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzeko bestelako testuak, gutun eta zirkularrak, ebazpen-proposamenak, ordenantzak, hitzarmen eta kontratuak...
- **Dibulgazio-testuak.** Foiletoak, liburuak, katalogoak, web gunerako testuak, unitate didaktikoak (paperean, euskarri informatikoetan edota ikus-entzunezko gisa argitaratzekoak)...

- **Publizitatea.** Kanpainak, iragarkiak...
- **Ereduak.** eskabide-ereduak eta oro har herritarrek udal-izapideak egiteko erabili behar dituzten agirien ereduak. Atal honetan azpimarratzekoa da Udala eredu elektronikoak eskaintzen hasi dela, eta jada paperezko eredu oinarritutako eredu elektroniko horietarako testuak euskaratzen hasi dela Zerbitzua.
- **Organigramak.** Itzulpen Zerbitzuak du Udaleko organoen zein haren menpe dauden erakunde euskarazko izenak emateko ardura. Halako izenak Udalak etengabe sortzen eta Zerbitzuak euskaratzen baditu ere, lau urtean behin, udal-hauteskundeetatik sortutako korporazio berria lanean hasten denean, Zerbitzuak arreta berezia jarri behar izaten du zeregin honetan, halakoetan udal-organigrama goiti-beheiti aldatzen baita. Izen horietan, maiz, terminoak erabiltzen dira, eta horien finkapenak buruhausteak ematen dizkigu noiz edo noiz.
- **Udalaren programa informatikoetarako testuak.** Udala gero eta informatizatuago dago, eta gero eta sarriago baliatzen ditu berariazko programa informatikoak haren jardunean. Horren adibide dira, esaterako, espedienteak kudeatu eta kontrolatzeko programa, herritarrei jakinarazpenak egiteko edota udal-zergen inguruan ezarritakoak. Horietan guztietan testu estandar batzuk erabiltzen dira. Horiek euskaratzea (batzuetan testu solteak dira edota zatikatuak) Itzulpen Zerbitzuari dagokio.

Terminologiari dagokionez, Iruñeko udal-itzultzaileok esparru gehiengan izaten ditugu behar eta arazo terminologikoak (edo espezialitate-hizkeri lotutakoak), baina bereziki handiak dira behar eta arazo horiek testu juridiko edo administratiboak, ereduak, organigramak eta programa informatikoetako testuak itzultzeko orduan. Orain, gainera, konplexuagoa bilakatu da kontu hori, Egoitza Elektronikorako testuen itzulpenarekin. Testu horiek itzultzeko orduan, hainbat konturi erreparatu behar diegu batera: terminologia juridiko-administratiboa (askotan testuak legeetatik eratorriak dira) eta legeen aipuak, Interneten inguruko hizkera espezializatua, testuen komunikagarritasuna eta horrek bere testuinguruarekin duen lotura (testu batek ez du berdin funtzionatzen liburu batean edo sarean) eta kasuan ka-

suko gaiari (zergak, errolda, haur-eskolak, musika-eskola, gazteria, hezkuntza, merkataritza...) dagokion terminologia. Gainera ohikoa da itzulgaiak oso zatikaturik etortzea (hitzak, esaldiak, paragrafoak, denak solte eta ageriko loturarik gabe haien artean).

1.2.1.1.B) Euskaratik gaztelaniara

Honako testu mota hauek gaztelaniaritzen ditugu Zerbitzuan:

- **Herritarren eskaerak.** Oro har, erregistro ofizialetan herritarrek aurkezten dituzten eskabideak dira. Printzipioz, Euskarari buruzko Udal Ordenantzaren arabera herritarrek eskaerak euskaraz aurkezten dituzten orotan Udalak, gero, euskaraz eman behar du erantzuna.
- **Bestelako agiriak.** Udaleko organoek gaztelaniaratzeko eskatutakoak dira: herritarren iradokizunak eta kexak, gehien bat, web gunearen bidez jasota, eta beste zenbait.
- **Osoko bilkuretako euskarazko mintzaldiak.** Zinegotziak euskaraz ari-tzen direnean, lehenik eta behin aldi bereko interpretazioa egiten da. Baina gero, aktetan jasotzeko, haien mintzaldiak transkribaturik bidal-tzen dizkigute, eta Zerbitzuan horiek zuzendu eta gaztelaniaratu egin behar ditugu.

Terminologiak ez digu hainbeste buruko min sortzen euskaratik gaztelaniara itzuli behar ditugun testuetan, batez ere, terminologiaren inguruan sortzen diren arazok hizkuntzen normalizazio-mailarekin zerikusia dutelako, eta argi dago gaztelaniak ez dituela euskarak pairatzen dituen normalizazio-arazoak. Eremu honetan, hala ere, nolabaiteko bilaketa terminologikoa egin behar dugu maiz: termino izaki euskarazko testuen sortzaileek (gure kasuan, herritarrek eta zinegotziek) terminotzat jotzen ez dituzten esapide eta hitz ugariren gaztelaniazko baliokideak bilatu behar ditugu, testuen komunikagarritasuna eta zehaztasuna errazte aldera. Legeen aipuekin ere gertatzen da: herritarrek eta zinegotzi euskaldunek sortzen dituzten testuetan lege-ai-puak egiten dituzte euskaraz, baina haiek beraiek sortutako bertsioetan ematen dituzte horiek, dela kasuan kasuko arauaren euskarazko

itzulpen *ofizialik* ez dagoelako dela, itzulpen hori existitzen denean, testua-
ren sortzaileek ez dutelako itzulpena ezagutzen. Halakoetan, guk, beti, gaz-
telaniazko jatorrizko testua baliatzen dugu.

1.2.1.2. Zuzenketak

Zerbitzuak idatzizko itzulpenak egiteaz gain, Udalean bertan euskaraz
ekoiztutako testuak zein Udalerako Zerbitzuak berak edota kanpoko itzul-
tzaileek egindako testuak zuzentzen ditu.

– **Itzulpen Zerbitzuan bertan itzulitako testuak.** Zerbitzuan itzultzaile
batak itzultzen dituen testuak beste batek zuzentzen dizkio. Zuzenketa
oso parte garrantzitsua da testu bat itzultzeko prozesuan, eta are inpor-
tanteago bilakatu da, itzultzaileok itzulpen-memoriak erabiltzen hasi
garenez geroztik.

Baina, itzulpen memorien erabileretatik etorritako okerrez gain,
itzulpen-prozesuan oso erraza da, oro har, hutsak edo desegokitasunak
sortzea, itzultzaileok etengabe aritu behar izaten dugulako distantziaz
aldatzen sorburu- eta xede-testuen artean. Zuzentzaileek, ordea,
distantzia egonkorrago batetik aztertzen ahal dute xede-testua. Horrek
berdin balio du gramatikan, joskeran, ortografian, puntuazioan eta hiz-
tegian, eta jakina, erabilitako terminoen egokitasuna ebaluatzean ere.

– **Zerbitzutik at itzulitako testuak.** Halako testuei Zerbitzuan
itzulitakoekin baliatzen dugun zuzenketa-tratamendu bera ematen
diegu.

Terminologiaren arloari arreta handiagoz begiratzen diogu kanpoan
itzulitako testuetan, Udalean finkatutako termino eta izen berezien
koherentzia gordetze aldera.

– **Osoko Bilkuretako euskarazko parte-hartzeak.** Esan bezala, zinego-
tziek euskaraz egindako hitzaldien zuzenketa egiten dugu, aktetan sar-
tu aurretik. Gaztelaniazko mintzaldiak Akta Departamentuko transkrip-
zioak egiten dituzten langileek zuzentzen dituzte.

- **Udal-langileek ekoiztutako testuak.** Iruñeko Udalean ez dago ezarrita inongo egiturarik, herritar euskaldunei zerbitzuak euskaraz eskaintzeko, eta horregatik euskaraz eskaintzen diren zerbitzu eta agirien pisu handiena Euskara Zerbitzuak eta Itzulpen Zerbitzuak daramate. Hala ere, badira langile euskaldunak eta horiek, batzuetan, testuak egiten dituzte, eta Itzulpen Zerbitzuari pasatzen dizkiote gainbegiratu eta zuzentzeko.
- **Inprenta- eta maketazio-probak.** Udal-argitalpenen kasuan (foiletoak, liburuxkak, publizitate-kanpainak...), oso garrantzitsua da testuak maketatuak izan ostean zuzentzea. Hori are garrantzitsuago bihurtzen da kontuan hartzen badugu gehienetan hala esku-orrien nola kanpainetako materialen diseinua elebitasuna kontuan hartu gabe egiten dela: Itzulpen Zerbitzuari jada gaztelaniaz diseinatutako materialen itzulpena eskatzen diote, gaztelania bakarrik kontuan hartuta pentsatutako esloganena barne.

Udalak euskaraz ekoizten dituen **testuen zuzentasunari** dagokionez, airtortu behar dugu Itzulpen Zerbitzuak ez duela erabateko kontrola Udalaren euskarazko testu guztien gainean. Batzuetan hortik zehar ikusten diren akats bat edo beste Zerbitzutik pasatako testuetakoak izan badaitezke ere, gehienak ez dira. Adibide gisara: gertatu izan da gaztelaniazko testu bakar batetik Udalak euskarazko bi bertsio ateratzea.

1.2.2. *Ahozko itzulpenak (Interpretazioa)*

Esan bezala, Itzulpen Zerbitzuko itzultzaileok egiten dugu zinegotzien euskarazko hitzaldien aldibereko interpretazioa, Udalbatzaren osoko bilkurretan. Zeregin horretan ere, garrantzia du terminologiak, eta horren inguruan bi arazo mota sortzen ahal dira:

1. Interpretariet terminologia egokia ez erabiltzea gaztelaniaz (bat-batean aritzeak berekin dakar arrisku hori).
2. Hautetsi euskaldunek termino egokiak ez erabiltzea. Hori ahal den neurrian ekiditeko, Itzulpen Zerbitzuak bertan egin eta bildutako materialak paratzen ditu zinegotzi euskaldunen eskura.

1.2.3. *Bestelako lanak: aholkularitza eta barneko agirien lanketa*
(glosarioak, protokoloak...)

Aholkularitza. Zerbitzuaren zereginetako bat euskaraz lan egin behar duten langileei hizkuntzaren inguruan aholkuak ematea da. Arlo hau ez da behar bezala garatu, esan dudan bezala Udalak ez duelako ezarri inongo zirkuitu elebidunik, herritarrei zerbitzua euskaraz eskaintzeko. Hala ere, aholkuak eskaintzen zaizkie halakorik eskatzen duten langileei orori.

Barneko agirien lanketa. Zerbitzuan irizpideak finkatze aldera, hainbat lan egiten ari gara, glosarioak eta protokoloak osatzeko. Nahiz berebiziko garrantzia eman esparru honi, hori lantzeko denbora gutxi izaten dugu Zerbitzuko itzultzaileok. Egun arlo honetan egiteko ditugun lan nagusiak bi dira:

1. Zerbitzuan ditugun glosarioen azterketa eta eguneraketa, Tradosen barruan **Multiterm** datu-basea modu egoki eta eraginkorrean osatu eta erabiltze aldera. Zeregin hau funtsezkoa jotzen dugu, uste dugu-lako Multiterm tresnak asko lagundu ahalko digula, terminologiaren arloan ditugun arazoei irtenbideak emateko. Esate baterako, Udalean sarri erabili ohi ditugun terminoen erabilera koherentea lortzeko tresna baliagarria jotzen dugu Multiterm.
2. Hainbat protokolo osatzea, Zerbitzuaren funtzionamendua hobetzeko: Interpretazioari buruzko protokoloa, osoko bilkuretan parte hartzen duten guztiei zuzenduta; Zerbitzuari lanak eskatzeko era zehazten duena, itzulpen-lanak eskatzen dituzten udal-langileei zuzenduta; eta euskararen arau ortotipografikoei buruzkoa, Udalerako gaztelaniaz lan egiten duten diseinatzaileei eta maketazio-egileei zuzenduta.

2. Terminologia juridiko-administratiboa: arazo nagusiak

Terminologia juridiko administratiboaz bezainbatean, Zerbitzuan izaten ditugun arazoetan bi mota bereiz daitezke: Zerbitzuaren egiturak eta lan egiteko manierak eragindakoak eta terminologiari berari dagozkionak.

2.1. Egitura arazoak

Zerbitzuaren egituraren ezaugarriek eragindakoak ditugu hauek, eta, nolabait esateko, funtzionamendu-arazotzat jo ditzakegu. Halakoek terminologiaren esparruan ere dute isla.

Hauek ditugu Zerbitzuaren egituraren ezaugarri nagusiak eta horiek eragiten dituzten arazoak:

- Zerbitzukoa **lantalde txikia** da, hiru itzultzailek osatzen baitugu Zerbitzua.
- Zerbitzuak **lan-eskari handia** jasotzen du, modu irregularrean eta, maiz, aldi berean (itzulpen-eskaera asko jasotzen dira batera). Premiazko eskaerak jasotzen dira, eta azkar eta aldi berean lan bat baino gehiago egin behar izaten dugu itzultzaileok.
- **Lan-eskaerak bideratzeko egitura** erradiala da, eta iragazkirik gabea. Hau da, Udaleko edozein organotako langileek eskatzen ahal dituzte itzulpenak, eta Itzulpen Zerbitzuko itzultzaileok aztertu behar ditugu eskaerak lehentasunak ezartze aldera. Ez dago inor Zerbitzuaren gainetik lehentasun horiek finkatzeko orduan. Lehentasunak ezartzeko irizpideak, oro har, premia eta epeak izaten dira.

Horiek guztiek bi ondorio nagusi dituzte:

- **Denbora-falta**. Horrek glosarioak eta **Multiterm** behar bezala osatzea galarazten digu. Multiterm-en ordez, **Tradoseko** konkordantzien baliabidea erabiltzen dugu.
- **Espezializatorik eza**. Horrek arazoak sortzen ditu terminologia behar bezala jorratzeko orduan.

Hala ere, lan egiteko modu honek baditu abantailak. Horien artean azpimarratzekoak dira Itzulpen Zerbitzuaren barneko komunikazio erraza eta lan egiteko malgutasun handia.

2.2. Terminologiaren inguruko berariazko arazoak

Terminologiaren inguruko arazoak oro har gaztelaniatik euskarara egiten diren itzulpenetan gertatzen dira. Bi motako arazoak bereiz daitezke:

2.2.1. Sorburu-hizkuntzatik (gaztelaniatik) datozen arazoak

- **Gaztelaniako testuak ilunak dira maiz, edo konplexuak, eta askotan hitzei zehaztasuna falta** zaie. Hori guztia medio, batzuetan ez da erraza jakitea hitz bat benetan termino den ala ez, eta horrek kontsultetan luzatzera behartzen gaitu.
- **Testu-motak.** Esate baterako, testuek maila handiagoko legeen eta arauen aipuak dakartzatenean, lege horiek aipaturik edo aipatu gabe. Edonola ere, ikertu behar da, lege horiek zein diren eta euskaraturik dauden jakiteko. Aurrerago ikusiko dugu modu zehatzagoan legeen inguruan sortzen diren gorabeherak.
- **Okerrak, testuetan.** Okerrak daudenean, testu-egileei egin behar zaie kontsulta, baina batzuetan ez da erraza egileekin harremanetan jartzea edota horiek ez dakite afera argitzen.

2.2.2. Xede-hizkuntza (euskarra) iturburu duten arazoak

2.2.2.1. Estandarizazio-maila

Euskarari dagozkion arazo terminologiko gehienak estandarizazioa erabatekoa ez izatetik datoz.

Estandarizazioa zer den zehazteko, Aitor Gorostizak emandako definizioari heltzen ahal diogu: «**Oro har onartua edo hedatua dagoena**» (Gorostiza, 2009). Zentzu honetan hartuta, estandarizazioak berekin dakartza arauak, ereduak eta automatismoak.

Euskararen kasuan, **estandarizazioa** ez da erabatekoa hizkera juridiko-administratiboan, beste arlo askotan ez den bezala. Eta horrek arazoak sortzen dizkigu etengabe, eguneroko zereginetan.

Teresa Cabrék, terminologiak hizkuntz normalizazioan dituen zeregina eta tokia aztertzerakoan, hizkuntza baten normalizazioa prozesu sozio-kultural dinamiko eta progresiboa jotzen du (Cabré, 2003). Prozesu horrek erabilera gutxitua duen hizkuntza erabilera osokoa bihurtu behar du. Ca-

brék argi uzten du gutxitze-egoeran dauden hizkuntzak normalizatzeko prozesuak ez direla inoiz naturalak, eta hizkuntza batek aurka duen egoera gainditzeko esku hartu behar dela, neurri batzuk hartuta.

Terminologia hizkuntza baten ezinbesteko osagaia denez (Cabré, 2003), Terminologiaren esparruan ere derrigorrezkoa da esku hartzea, hizkuntzaren normalizazio plangintzaren baitan. Eta euskarari dagokionez, egin egiten ari da.

Araututa ere egon badago nori dagokion euskarazko terminologiaren estandarizazioa: Euskal Autonomi Elkarteko «Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala arautzen duen 29ko 38/2000 Dekretuan bigarren artikuluan ezarritakoari jarraiki, «Itzulpen Zerbitzu Ofizialari dagokio euskarazko administrazio-hizkeraren nahiz lege- eta administrazio-terminologiaren batasuna, normalizazioa eta garapena bultzatzea» (Díaz de Lezana, 2004).

Praktikan, Alfontso Mujikak dioen bezala, «Gaur egungo errealitatea poluaniztuna da, eta hori, berez, ez da txarra, baldin eta komunikazio-kanalak sortzen badira eta sakabanatze terminologikoa ekartzen ez badu berekin» (Mujika, 2008). Mujikak ondokoak jotzen ditu terminologiaren sortzaile eta zabaltzaile nagusiak: Euskaltzaindia; Terminologia Batzordea; EHU; HAEE-IVAP; Hezkuntza Saila; Deustuko Unibertsitatea; EHAE, UZEI; Elhuyar; Diputazioak; EITB, Berria eta enparauak; UEU; eta zenbait enpresa (IHOBE, Euskaltek, kutxak...).

Horiei esker, urrats handiak eman dira, eta ematen ari dira, estandarizazioari dagokionez. Eta estandarizazioaren bidean garrantzi handia dute, nire iritziz, horiek guztiek **Interneten denon eskura** paratutako baliabideak.

Hala ere, hainbat arazok bere horretan dira. Miel Loinazek aipatu zituen bere momentuan Zuzenbidearen eremuari dagokionez euskarazko terminologiak izandako zailtasun bereziak, eta horien artean terminologia finkatzerakoan zeuden joera desberdinak, zeinek bateratze-bidea neketsua egiten baitzuen (Loinaz, 2007).

Nire iritziz, esparru administratibo eta juridikoari dagokionez, arazo-iturri dira gutxitan kontuan hartzen diren bi kontu:

1. Administrazio- eta lege-estandarizazioaren eta -terminologiaren inguruan aritzen garenean, euskararen eta gaztelaniaren arteko balio-kidetasuna hartzen dugu kontuan. Izan ere, izatezko errealitate bat daukagu abiapuntua: euskararen garapena, arlo horietan, Hegoaldeko erkidego politiko eta administratiboetan gauzatu da, Euskal Autonomi Erkidegoan eta Nafarroan, alegia, eta horietan Espainiako zuzenbide- eta administrazio-kontzeptu eta -arauak ditugu langai hala terminologoei eta itzultzaileok nola esparru horietako gainerrako profesional euskaldunek. Horren ondorioz, Espainiako zuzenbide-sistema bilakatu da esparru horietako terminologia eta hizkera berezituaren oinarri nagusia.

Afera ez da izendapen- edo itzulpen-kontu hutsa. Ez da soilik *lege*, *ley* izatea gaztelaniaz eta *loi* frantsesez. Itzulpen eta baliokidetzat hutsetatik harago kontzeptuen eremua dago, non euskarazko terminologia juridiko-administratiboak zuzenbide-sistema espainiarrean oinarritu behar izan baitu ezinbestean.

Aurrekoak baditu ondorioak, sistema horren baitako testuak euskaratu behar ditugunok nolabaiteko morrontza baitugu, gaztelaniari dagokionez, hainbat kontzeptu euskaraz ematerakoan.

2. Bigarren arazoak Hegoaldeko banaketa politiko eta administratiboarekin dauka zerikusia. Hegoaldean ere diferentziak baitira euskarazko terminologia administratibo eta juridikoari dagokionez, EAEn eta Nafarroaren artean. Hizkuntzaren normalizazio prozesua gehiago garatu da Euskal Autonomi Erkidegoan, eta gainera hizkuntza bera, euskara, hedatuago dago bertan. Ez naiz sartuko horren zioetan (baina ezin ukatu politikak eragin handia duela kontuan...). Haatik, errealitatea bere horretan ikustea onuragarria delakoan nago. Eta errealitateak erakusten digu euskarazko terminologia juridiko-administratiboa EAEn landu dela gehien bat, modu formal eta agerikoagoan behinik behin.

Alfontso Mujikak (Mujika, 2008) aipatzen dituen «polo» horiek guztiak, adibidez, EAekoak dira (ez ditu aipatzen, esate baterako, Nafarroako Gobernu edo Nafarroako Aldizkari Ofiziala). Mujikaren diag-

nostikoa ez da okerra. Izan ere, nire ustez, Nafarroan politikak mugatu egin du, baldintzatu, terminologia juridiko eta administratiboaren inguruko lan teknikoa.

Horrek ez du esan nahi, alabaina, terminologia finkatu ez denik Foru Erkidegoan. Finkatu, finkatu dira hainbat termino eta esapide, baina modu praktikoan, NAOn, adibidez. Eta termino, esamolde eta izendapen juridiko administratibo «nafarrak» bat datoz maiz EAEn finkatutakoekin, BAINA EZ BETI. Eta hori arazo bat da gu bezalako itzultzaileontzat.

Guk, Nafarroako udal bateko itzultzaileok, gauzak zuzen egin nahi ditugu, eta saio horretan huts egiten dugu batzuetan, bi jaun edo andrearen morrontza sentitzen baitugu, pisutsu, gure buruen gainean: gaztelaniazko termino edo esapide bera bi modu diferentetan (batzuetan hiru edo lau ere badira, baina tira...) ematen badira EAEn (ezin ahaztu Erkidego horrek gobernatzen duela euskarazko terminologiaren lema) eta NAOn (kontuan hartu behar dugu hor argitaratzen direla guk itzultitako agiri asko), nori egin behar diogu kasu?

Arazoak asko dira, eta adibideak ugari, baina hemen gutxi batzuk aztertuko ditugu:

a) **Ejecución gaztelaniazko hitzaren inguruko gorabeherak.** Gaztelaniazko hitz hori esapide ugari eta ezberdinetan agertzen da: *orden de ejecución*, *ejecución subsidiaria*, *ejecución sustitutoria*, *unidad de ejecución*, *periodo ejecutivo*... Batzuetan, lege- eta administrazio-hizkerakoa da bete-betean (*orden de ejecución*, *ejecución subsidiaria*, *ejecución sustitutoria*), baina beste batzuetan hirigintzaren arlokoa ere bada (*ejecución de una obra*) edo zergetakoa (*periodo ejecutivo*).

- *Orden de ejecución*: Euskaraz, modu diferentean eman dugu: *exekuzio agindu** / *betearazpen-agindu* / *betetzeko agindu*... Udalean (nola edo hala azken urtean argitara emandako glosario, hiztegi berezitu eta berbategiei jarraituz), azken bi horiek erabiltzen ditugu orain, baina zalantza handiak izan ditugu (*betearaz-*

teko agindu ala betetzeko agindu izan behar du?), eta ditugu, esapide horren inguruan, besteak beste, «*exekuzioz*» mukurru daudelako euskarazko agiri administratibo eta juridiko asko.

- *Ejecución sustitutoria*: *ordezko exekuzio** / *ordezko betearazpen*. Udalean azken hori erabiltzen dugu. Baina beste arazo bat dugu: ez dakigu zehazki *ejecución sustitutoria* eta *ejecución subsidiaria* gauza bera diren. Horregatik, *ejecución subsidiaria* izendatzeko, *betearazpen subsidiario* aukeratu dugu (lehen aipatu ditudan glosario, hiztegi eta berbategiekin bat), nahiz iraganean hori izendatzeko *ordezko betearazpen* ere erabili izan dugun.
 - *Unidad de ejecución*: Hori *exekuzio unitate* erabiltzen dute Nafarroako Gobernuko itzultzaileek gehien, baina Euskaltermek *egikaritze-unitate* proposatzen du. Guk, Nafarroako Aldizkari Ofizialeko ereduarekin bat egitearren, *exekuzio-unitate* dugu.
 - *Periodo ejecutivo*: Nafarroako Gobernuan *premiamentu aldia* erabiltzen dute, eta Udalean ere hori hautatu dugu. Hala ere, *ordainarazpen aldi* / *betearazteko epe* / *epe betearazle** eta halakoak ere ibili dira gurean.
- b) *Expreso* / *expresa*: Euskaraz, *berariaz* / *espresu* / *esanbidez* erabiltzen dira gehien bat. Zalantzak izaten ditugu kasuan-kasuan aukera horien artean zein den egokiena zehazteko.
- c) *Remanente*: Hitz honekin aukera asko daude euskaraz, eta Euskalterm datu-baseak zein hiztegiek proposamen ezberdinak egiten dituzte:
- *Euskalterm*: GELDIKIN
 - 3000 *Hiztegia*: GELDIKIN / GERAKIN
 - *Elhuyar*: GAINERATIKO / SOBERAKIN
- Guk *geldikin* hautatu dugu, baina ez dakigu zergatik gelditu (edo geratu) garen aukera horrekin.

- d) **Udal / Udaleko / Udalaren:** Aurreko egun batez, Itzul zerrendan antzeko eztabaida sortu zen Arte Eder/Ederretako/Ederren Museoa delakoaren inguruan. Zalantza-dantzan ibiltzen gara termino horiekin, batez ere, udal-izenak finkatu behar ditugunean.

Halakoen inguruan sortzen diren gorabeherak kontraesanetara bultzatzen gaituzte, estandarizazioaren seinale diren automatismoak (Gorostiza, 2009) finkatzea galarazten digute eta etengabe kontsultak egitera behartzen gaituzte.

2.2.2.2. Legeen afera

Etengabe itzuli behar izaten ditugu legeen izenak edo testuak aipatzen dituzten testuak. Halako kasuetan, ezinbestekoa da jakitea lege horiek edo haien izenak euskaraz dauden ala ez.

Euskaraturik dauden legeen kasuan, euskarazko bertsioak erabiltzen ditugu horiek gure testuetan aipatzean.

Gerta daiteke legea euskaraturik ez egotea, baina izenburua bai. Orduan izenburu hori erabiltzen dugu. Baina hemen arazo bat sortzen da: batzuetan itzulpen bat baino gehiago dabil hortik zehar. Kasu horretan gure arazo nagusia zein aukeratu izan ohi da.

Ez legeen testuak ez haien izenburuak euskaraz ez daudenean, guk geuk egiten ditugu haien aipuen itzulpena.

2.2.2.4. Baliabideak

Terminologia-arazoei irtenbidea bilatzeko hainbat baliabide erabiltzen ditugu, eta horien artean hauek:

- **HIZTEGIAK:** Oro har **Euskal Bar** delakoan daudenak: Hiztegi orokorrak (**Elhuyar**, 3000....) terminologia-baseak (**Euskalterm**); hiztegi espezializatu eta glosarioak (**EUROVOC**), **Orotariko Euskal Hiztegia** (ele bakarreko hiztegi gisara), **Zehazki**, **Zientzia eta Teknika Hiztegia**...

- **Euskaltzaindia** (Arauk, Jagonet...)
- **GAZTELANIAZ**ko hiztegiak
- **BESTE HIZKUNTZETAKO** baliabideak eta hiztegiak
- **ALDIZKARI OFIZIALAK**: Nafarroakoa (NAO), Euskal Erkidegokoa (EHAO) eta Bizkaia, Gipuzkoa eta Arabakoak (BAO, GAO eta AAO).
- **IVAP-HAEEK** eta **IZOK** sarean eskaintzen dituzten baliabideak: Legeen euskarazko itzulpenak, hiztegiak, arau, gomendioak eta abar.
- **Euskal Herriko zein Deustuko unibertsitateetako** hizkuntza-zerbitzuak (legeak, hiztegiak eta abar)
- **ITZUL zerrenda**
- **ERAKUNDEEN** web guneak: gobernu, parlamentu eta udaletakoak, **EMAKUNDE**, **INGURUMENA** edota **JUSTIZIA.net** guneen tankerakoak, bai eta espezializatuagoak ere (esaterako, **EUSTAT**, estatistika-terminoen kasuan).
- **LEGEZALE** web gunea
- **Google**, eta, oro har, **Interneteko bilatzaileak**
- **Liburuak**: Lege-testuak, testu-liburuak, liburu espezializatuak...
- **KONTSULTAK** NAOko itzultzaileekin
- Irakaskuntzarekin edota dibulgazioarekin zerikusia duten web guneak: **ZIENTZIA.net**, **MUSIKENE**, **hiru.com...**

2.3. Iruñeko Udalean erabilitako terminoak, mailaka

Iruñeko Udalean baliatzen ditugun terminoak zehazterakoan bi maila bereiz ditzakegu:

1. **Udalari dagozkion terminoak.** Gehien bat, udal-organoen izenetan finkatu beharrekoak (nahiz kasu askotan berez ez diren termino juridiko edota administratiboak).
2. **Udalaz besteko terminoak.** Beste erakundeekin partekatzen ditugunak dira:
 - a) **Nafarroako** erakundeek erabilitakoak: udalek (Iruñeko Udala barne), mankomunitateek, Nafarroako Gobernuak eta Nafarroako Parlamentuak adostu eta finkatzekoak...
 - b) **EAEko** erakundeekin batera finkatzekoak direnak.

3. Ondorioak: Egiteko direnak

Ondorio gisara, ezinbestekoa da zehaztea zer gelditzen zaigun egiteko. Eta zeregin horietan hiru dira nagusi, gure ustez:

- I. **ESTANDARIZAZIO-prozesuarekin segitu** behar dugu, eta **terminologia finkatzeko bidean AURRERA egin**. Arlo honetan asko aurreratu badugu ere, oraindik lan asko gelditzen dela egiteko iruditzen zait.
- II. Euskarazko terminologia juridikoa eta administratiboa lantzen eta erabiltzen dugun guztien arteko **KOMUNIKAZIOA areagotu behar dugu**. Muga administratibo eta politikoen gainetik, erkidego eta lurralde diferenteetako erakundeetan lanean ari garen profesionalok gure arteko komunikazio errazagoa ahalbidetu beharko dugu, terminologiaren eta estandarizazioaren bidetik aurrera joko badugu.
- III. Hori guztia mamitu eta egituratzeko, **GUNE KOMUN bat (edo batzuk) sortzea** oso mesedegarria izanen litzateke. Puntu honetan aipatzeko modukoa da Nafarroako udaletako euskara teknikariek bizi duten egoera: sarri itzulpen-lanak egin behar izaten dituzte, nahiz itzultzaile ez diren, eta terminologiaren eta estandarizazioaren inguruko arazoak sortzen zaizkie. Haiendako, eta guretako ere bai, jakina, oso interesgarria izanen litzateke gune komun bat eskura edukitzea.

Bibliografia

AIERBE MENDIZABAL, A., 2003, «Administrazioaren iragarkiak: publizitate arloko hizkera?» in *Espezialitate-Hizkerak eta Terminologia: Jardunaldia*. Xabier Alberdi Larizgoitia eta Iñaki Ugarteburu Gastañares (Argita.), Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua, Leioa, 2003

CABRÉ, T., 2003, «Terminología y normalización lingüística» in *Espezialitate-Hizkerak eta Terminologia: Jardunaldia*. Xabier Alberdi Larizgoitia eta Iñaki Ugarteburu Gastañares (Argita.), Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua, Leioa, 2003

DÍAZ DE LEZANA, A., 2004, «Terminologia-lana euskaraz: urrats berriak» in *Ele-ria*. 12, 2004, 99-109 or.

EUSKO JAURLARITZA. HIZKUNTZA POLITIKA SAILBURUORDETZA, 2009, «Erabilera planak herri-administrazioetan. Euskara teknikarientzako lan jardunaldiak» www.euskadi.net

EUSKO JAURLARITZA. KULTURA SAILA; UZEI, 2002, «Terminologia Hiztegia». Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia, Gasteiz, 2002.

GOROSTIZA, A., 2009, «Administrazioko idazkiak berritu eta estandarizatzeko teknikak» in *Erabilera planak herri-administrazioetan*. Euskara teknikarientzako lan jardunaldiak. Bilbo, 2009/01/27-28

LOINAZ, M. (UZEI), 2007, «Terminologia-Bankuaren eguneratzea espezialitateko testu normalizatuen corpusa baliatuz» in *Espezialitate Hizkerak eta Terminologia II: Euskara estandarra eta espezialitate hizkerak*. Iñaki Ugarteburu Gastañares eta Pello Salaburu Etxeberria, Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua, Leioa, 2007

MUJICA, A. (Elhuyar), 2008, «Aholkularitza-lanaren ustiaketa didaktikoa» (mahai-ingurua) in *ESPEZIALITATEKO HIZKERAK ETA TERMINOLOGIA III: ESPEZIALITATE HIZKEREN DIDAKTIKA ETA KOMUNIKAZIOA*. Pello Salaburu Etxeberria eta Iñaki Ugarteburu Gastañares (Argita.), Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua, Leioa, 2008